

Udvari csillagászat

Nyár vége felé lassan minden megnő, kifejlődik. Ilyenkor van a földön a legtöbb kelkáposzta, az égen pedig a legtöbb csillag. Ez mind a melegtől és a záporoktól bújhat elő, mert a vetemények meg a csillagok ilyenkor érezhetik magukat a legjobban. Ha nagyon kedvez az időjárás, még az is előfordul, hogy egy-egy csillagnak hosszú indája nő és mögötte tekereg az égbolton: azokból lesznek azután az üstökösök.

A csillagokat gyakran figyeltem és tanulmányoztam, mert egy időben udvari csillagász akartam lenni. De aztán láttam, hogy nem tudok velük boldogulni, mert a legnagyobb összevisszaságban nőnek, főként ha az idő meleg és tiszta. Úgy tapasztaltam, hogy a nyár igen kedvező a számukra, mert ilyenkor kigömbölyödnek, megérnek, sőt az érettebb részük le is potyog.

Először Laci bácsitól vettem udvari csillagász-leckéket, hogy fölkészülhessek a tudományra. Laci bácsi az udvaron üldögélt a galambdúc közelében, nézte a felhőket és mindig megvárta, amíg feltűnnek az első csillagok. Tőle kérdeztem meg, hogy a csillagok tulajdonképpen mik akarnak lenni, és miért tartják őket az égen.

Bár Laci bácsi számtalanszor nézte a csillagokat, a kérdés mégis váratlanul érte. Gondolkodott.

– A csillagok a tündérek szemei – jelentette ki végül.

Ez hirtelen elhíhető volt, bár nem értettem, hogy a tündé-

rek miért nem bámészkodnak inkább nappal, amikor az embert sokkal jobban lehetne látni.

Miután részletesebben foglalkoztam Laci bácsi csillagász-elméletével, végül tévesnek kellett tartanom. Mert ha a csillagok tündérszemek lennének, akkor kettő kéne legyen mindenikből. Úgy nyolc csillagból állana a Göncöl.

Gondolkozzunk csak ésszel! Lehetséges-e, hogy a Göncöl irányából három tündér pislog, a negyedik tündér pedig fél-szemű?



Mindenki tudja, hogy nincs egyszemű tündér, hanem csak egyszemű óriás. Márpedig ha Laci bácsi jól mondta, akkor a mennybolt félvak tündérekkel van tele. És még azoknak is kiesik időnként az az egy szemük, különösen őszi elején. Ezért tovább foglalkoztatott a csillagászat, és ezért megkérdeztem Mariska nénit, aki állítólag még varázsolni is tudott és úgy olvasott a csillagokból, mint egy meséskönyvből.

– Tessék megmondani, hogy a csillagok kicsodák és miért tartják őket?

Mariska néni kissé meglepődött, mert ő csak a részleteket tudta. Hogy miképpen került az égre a Fiastyúk, és miképpen hajtották el a Tejútról a Göncölszekeket.

– A csillagok – jelentette ki végül – égi lámpások, amelyek az olyanoknak világítanak, akik későn mennek haza.

Azonnal éreztem, hogy itt súlyosan téved a tudomány. Mert aki éjszaka szokott hazamenni, az megérdemli, hogy út közben nekimenjen a falnak. És ráadásul a csillagok annyira se világítják meg az utat, mint egy zseblámpa. Ezért történt meg, hogy a múltkor is egy legény éjszaka hazafelé ment a vendéglőből és beleesett az árokba. Akik utána indultak, nem a csillagfény mellett keresték, hanem gyufát gyújtogattak. Így hát a csillagok természetét ez idő szerint nem tisztázta a tudomány.

Arra vetődött azonban egyszer egy bölcs és okos ember. Tőle kérdeztem meg azután, hogy mik tulajdonképpen a csillagok és az égen miért nyüzsögnek. Ő azonnal és hosszasan válaszolt, de bizony annál a csillagos ég szemmel láthatóan egyszerűbb és világosabb volt. Végül pedig kijelentette összefoglalásképpen:

– Azt jegyezd meg tehát, hogy a csillagok gömbszerű égitestek!

Szó nélkül kimentem. Bántott a lenézés, a fontoskodás. Mintha nem láttam volna állandóan, hogy a csillagok igenis égi testek, még földalatti bádogdobozoknak képzeltem volna őket.

Ez olyan volt, akárcsak az erdei manóról magyarázta volna valaki, hogy olyan test, amely a gombák alatt szokott ácsorogni... Vagy hogy a habléány olyan test, amely halfarokban folytatódik.

Hát köszönöm az ilyen tudományt!

Ekkor hagytam abba az udvari csillagászatot. Nézni tovább is meghatottan néztem a magasság fényét, sajnálom, ha hirtelen fölviannak és lezuhannak. És tiszta időben hallgatom a finom suhogást, ahogy ezüst sugaruk az alvó földre hull.

